

JUGOSLAVJANSKI STENOGRAF.

IZDAVATELJ I UREDNIK:

ANT. J. BEZENŠEK.

Izdaje se vsaki mesec 20. dne.

Uredništvo i uprava:

v Petrinjskej ulici br. 365.

Stoji na celo leto 2 for. 50 n.,

na pol leta 1 for. 30 n.

Rókopisi se ne vraćajo.

Povest običnega pisma i stenografije.

Stenografija pri Nemcih.

(Dalje.)

O življenju i delovanju F. X. Gabelsbergerja bilo je govora lani v 1. br. našega lista; zarad tega mislimo, da nij treba tukaj onega opetovati, nego prejdimo precej na pregled razprostranjenja i uporabe tega sostava.

Za razširjevanje Gabelsbergerjevega sostava pridobil si je v prvej vrsti zaslug k. r. stenografski institut v Draždanih, koji je bil l. 1835 kot stenogr. učevni zavod ustrojen, a l. 1839 po k. r. saksonskej vladi v državni zavod povzdignjen. Prvi predstojnik tega zavoda bil je Franjo Wigard; potem vladin svetovalec Hugo Häpe (l. 1854), ki je zavod na novo organizoval. On je uvel skupna posvetovanja članov glede znanstvenega razvoja sostava, on je razvil zvezo, v kojoj stoji sedaj ta zavod z drugimi stenogr. korporacijami domaćih i tujih dežel; nabavljati so se začele za ta zavod v većej meri nove stenogr. knjige i naućna sredstva, tako da je do danas knjižnica narasla vže na 10.000 zvezkov, zadržavajoćih stenografsko literaturo vseh narodov. Knjižničar je sedaj slavnoznani strokovnjak prof. Dr. Jul. Voldemar Zeibig. Na Häpe-ovo naredbo se je temeljito revidiral sostav Gabelsbergerjev l. 1857. v 130 odborskih i 104 plenarnih sejah. S tem si je pridobil on, kakor tudi celi zavod velikih zaslug za naš stenogr. sostav. — V obće se mora priznati, da ta zavod jako blagotvorno deluje na gojenje i razširjevanje Gabelsbergerjevega sostava ne samo med Nemci, nego i med drugimi narodi evropskimi. Na svetskej razstavi v Beću bil je tudi za to odlikovan z medaljo za zasluge.

Na temelju one revizije t. zv. „draždanskih zaključkov“ napisal je prof. Henrik Rätseh obširno naućno knjigo. To delo, koje

je kr. saksonsko ministarstvo kot „proizvod živahnega znanstvenega hrepenenja i velike marljivosti, ter kot spis, ki služi kr. stenografskemu institutu na čast“ priznalo, je še dandanes jedno najboljših del Gabelsbergerske šole.

Prvo društvo za razširjevanje stenografije bilo je tudi v Saksonskeji osnovano, i to dne 30. julija 1846 v Lipskem. V sledečih letih bilo je v Saksonskeji celih 148 društev osnovanih, od kojih jih še 55 obstoji.

Na predlog skupščine saksonskih stanov je kr. ministarstvo vsled naredbe dne 7. maja 1873. stenografijo Gabelsbergerjevo kot fakultativni predmet na gimnazijah, realkah i seminarjih za učitelje i učiteljice uvelo. L. 1875 ustrojilo se je tudi posebno izpitno poverenstvo na kr. stenogr. institutu.

Na Bavarskem se je precej po smrti Gabelsbergerjevej ustrojilo stenogr. društvo v Monakovem (l. 1849). To društvo je za stenografijo na Bavarskem velike važnosti. Na njegovo prizadetje se je l. 1854 stenografija na zapoved kralja Maksa II. na srednjih i tehničkih šolah vpeljala. Tudi za izboljševanje sostava ima to društvo dosta zaslug. Ono je izdalo l. 1852 neko posebno delo v tem obziru, a udeležilo se je tudi posvetovanj draždanske komisije. Vodja je bil več let prof. Juraj Gerber; po njegovej smrti je stopil prof. dr. Lautenhammer na njegovo mesto. — V Monakovem je tudi posebno kr. poverenstvo za izpit iz stenografije.

V Pruskeji se je stenografija najprej službeno rabila l. 1847 v berolinskem saboru, kder so stenografovali članovi kr. stenogr. instituta v Draždanih. Potem se je ustrojilo stenogr. društvo pod predsedništvom dr. Andersa. Od l. 1862 je predsednik temu društvu dr. Eggers. — L. 1862 ustrojil je prof. H. Krieg v Königsbergu centr. stenogr. društvo za južno i zapadno Prusko. To društvo je tudi izposlovalo, da se je ustrojila stolica za stenografijo na tamošnjem vseučilišču; (sedaj je docent. Th. Heinrich). Na gimnaziji v Braunsbergu je stenografija od l. 1863 obligaten predmet (prof. Tietz). Stenogr. društev je 63.

V Virtemberškeji, Badenskeji, Tiringu, Oldenburgu itd. obstoji več stenogr. društev i stenografija predava se po srednjih šolah, ter broji mnogo jako navdušenih strokovnjakov.

Kar se tiče razširjevanja

stenografije v Austriji,

moramo častno imenovati dva moža: H. J. Hegerja i Pavla Posanerja, ki sta jej prva počela gladiti pot znatnim trudom. Ime prvega je našim čitateljem vže znano posebno zarad njegovega priredjenja stenogr. sostava za 4 glavne slav. jezike. Prvo avstrijsko stenogr. društvo ustrojilo se je po večem iz Hegerjevih učencev leta 1849 v Beču. Med članovi tega društva so se posebno odlikovali: Posaner, L. Conn, A. Kühnelt, prof. Engelhardt, Zeplichal, K. Faulmann, Rabel, Noske, Nusko, Schiff, Beyer itd. L. 1859 osnovalo se je

drugo avstrijsko stenogr. društvo v Pragu; a dandanes ima v celej monarkiji 35 stenogr. društev i venčkov, kar je razmerno premalen broj. A avstrijska vlada se je jako pobrinola za stenografsko stvar. L. 1860 je odredila, da smejo samo izpitani učitelji stenografije v tem predmetu podučavati. Pri tej priliki je ustrojila izpitne komisije v Beču, Lvovu, Pragu i Insbruku. L. 1870 uvelo je c. kr. ministarstvo za bogočastje stenografijo na vseh srednjih šolah kot fakultativen predmet, i šol. leta 1874/5 se je vže na 257 učevnih zavodih avstrijske monarkije stenografija predavala.

Tukaj bi bili sedaj prišli do prikladne prilike, da pregledamo stanje stenografije pri Slavjanih.

(Dalje.)

Hrvatsko sveučilište i stenografija.

U parlamentih i na sveučilištih je brzopis na svojem mjestu; tu je on železna poluga, dižuća „maximae moles“, jeste krvca kolajuća žilami kolosalnoga tiela.

Već prva dva broja lanjskoga „Jugoslav. Stenografa“ govorahu o „stenografiji i našem javnom zborovanju“, o „stenografu u parlamentu“, — a ja očekivah, da će do mala, kao naravnom posljedicom sliediti nješto o „stenografiji na sveučilištu“. Pošto se evo jur i 11. tečaj ovoga lista primiće koncu, i pošto je glede moga očekivanja samo nekoliko rieči u 6. broju I. tečaja pred „zaključujućom crtom“ rečeno, — dočim je predmet dosta važan, da dodje na pročelje lista — odlučih ja koju o tom reći, ostav specijalno kod svoga jata, kod naše „almae matris“.

Da je stenografija sveučilištniku vrlo korisna i potrebna, to je jasno i nedvojbeno. Tu istinu oćutio je gorko mnogi slušatelj nestenograf — i sam pisac ovih redaka — morajuć radi težkoga praćenja predavanja s običnim pismom mnogokrat žrtvovati nužдне rieči i ciele stavke. Često mišljah, da trpim muke Tantalove, tako mi raztrzaše neka lamajuća bol u prekrasne ideje tapajuću se dušu, kojih ruka nije mogla sliediti. Što koristi čovjeku letjeti najkrasnijim perivojem, što ga je stvorila divna narav sdručena s mogućom božicom umjetnosti, — jer će mu od svega prekrasnoga utisa jedva sjenka ostati? Što prudi još tako krasna slika, za časak ti stavljena pred oči, ako si nisi uzeo vjerne kopije?

Mutatis mutandis, kakova je korist od ma još tako umnozanosna predavanja, kad ga pociepano i osakaćeno nosiš prieko školskoga praga, tako da ono više naliči oklaštrenu, gorsku hrastu i žalostnim razvalinam, nego li hladnomu drvetu i sjajnomu gradu na hridini, gdje bi se mogao kriepiti mladjahni tvoj duh! Da je predavanje bilježno običnim pismom sbilja tako tužna slika, vidi se iz rieči Novákovih. Slavni otaj bečki stenograf veli o tom ovako:

„Kako nepodpune su bilježke pisane običnim pismom! Ovdje ima mjesta bez saveza, izreka bez pravoga svršetka, dapače i ciljnih strana bez smisla. Sa stenografijom pako mogu slušatelji sve bilježiti, što profesor kaže, tumači i komentuje; i one nuzgredne razpravice, koje profesoru medju živahnim govorom dodju na um, i kojih se sam do mala više nesjeća, zabilježe se na taj način poduno. Kod kuće mogu bez zaprieke i poteškoće o lekcijah razmišljati, koje imadu ciele pred očima. A moguće im je takodjer bilježke liepo urediti, jerbo mogu pišuć mirno promišljavati o savezu predavanja, dočim ostali kod uporabe običnoga pisma u neprekidnom strahu, da što važna iz predavanja neizpuste, mišljenjem prečesto jesu sadržani te u svojih sobah bez potrebe vrieme trate, da bi u svojoj pameti djelove onih lekcija našli, od kojih imadu samo nepodpune glavne izreke“.

Iza tih jasnih rieči glednimo na naše sveučilište. Ja neznam broja njegovih slušatelja, niti ću ga aproksimativno ovdje dati; ali cyankalij uzmem svaki trenutak, ako mi se dokaže, da ih 2% stenografiše predavanja svojih profesora! — Pa čemu bi to i bilo, — kad je i „sadorski stenograf hrvatskomu narodu nepotriebit“, kako mi kazivaše prošle godine mladi doktor Š.! Incredibile dictu . . .

Do ovdje mogah pisati, tu pako stavim točku.

Sladku bi mi nadu uzeo onaj, koji bi me uvjerio, da nam neće nadoći naraštaj, kojemu će po Montesquieuu biti jedina trajna strast — ljubav do znanosti.

M. Vamberger.

Odlomci iz filozofije života.

(Od Jul. Frauensteta).

Stenogram nalazi se na str. 60. i 61. „priloga“ br. 8.

V.

Priroda nikad nemiruje, ona radi i ondje, gdje je nitko i negledi; u najosamljenijoj pustinji, na koju nije čovjekova noga stala, i koju nijedno čovječije oko nije vidjelo — priroda isto tako radi svoj posao vjerno i neumorno u okviru svojih snaga i zakona, kao god i na najživljem mjestu.

Iz toga možemo u pogledu na čovjeka ovo izvesti.

Ljudi, koji rade što god samo za to, da se svjetu pokažu te da ih svjet hvali; ljudi, koji izvjestan posao odmah napuštaju, čim vide, da nema nikoga, koji bi ih gledao, koji bi ih pohvaljivao zato — taki ljudi nisu dotičnomu poslu odani niti su u tom poslu „kod kuće“. Tko n. pr. radi publike pjesme piše ili komponuje muzikalije, a za sebe nikad ni jednu pjesmu nije napisao, niti kad god svira: taj čovjek niti je pjesnik niti je muzikalan.

Isto tako ono nije moralna natura, tko nije kadar u tišini dobitvor biti, a da o tom svjet ništa nesazna.

Najsigurniji dakle znak, da tkogod radi nešto iz svoga unutarnjega prirodnoga nagona, jeste taj, ako to radi i onda, kad ga nitko nevidi i kad ni od koga netraži hvale i priznanja.

VI.

Mržnjom nemožemo protivnika nikada tako ozljediti kao preziranjem; jer koga mi mrzimo, toga ujedno smatramo, da je s nami ravan, da je s nami na jednom istom mjestu, zahtjevamo od njega nešto, uvažamo njegovo obćenje s nami. Koga pak mi preziremo, toga smatramo, da je manji od nas, stavljamo ga na niže mjesto, suviše ga malo cjenimo, da bi njega ozljediti mogli.

Mržnjom dakle nećemo nikada jednoga dotle dovesti, da nam bude nepomirljiv neprijatelj, kaošto biva sa preziranjem. Omrziti može u danih okolnostih još i našim prijateljem postati, prezreni pak nikad.

Kad našega protivnika sasvim preziremo, kad ga pustimo kao psa kakvoga, koji na nas laje, da za nami trči, i idemo mirno dalje svojim putem, onda ćemo ga tako ljuto ozlojediti, da više nemože biti, jer na taj način oduzimamo njegovomu napadaju svaki učinak, lišavamo ga trijumfa, koji bi postigao, da nam je svojim napadanjem zlo učinio; koga mi pak mrzimo i mržnji našoj prema njemu izraza dajemo, taj ipak osjeća učinak svoga napadaja, do koga je jedino njemu stalo.

Gdjekoji se tako pretvara, kao da protivnike svoje prezire, što u istinu nije, nego tako prosto za to čini, što hoće, da im se najvećom osvjetom osvjetiti, koje za protivnike imade, a to je ignorovanje (priziranje).

VII.

Stenogram nalazi se na str. 70. „priloga“.

Rieči laskavaca neobilježuju samo nje, nego karakterizuju ujedno i onoga, kojemu se laska. Svojim govorom laskavac prikazuje sebe kao pretvaraoca i puzavca; onoga pako, kojemu se laska, možemo po tom poznati kakav je, kad vidimo, kako prima on te laskave rieči. Uzima li ih za gotov novac, pa ako mu se još i dopadaju, onda sigurno možemo reći, da je taj drugčiji karakter, a ne onakav, koji laž providi te ju sa preziranjem odbacuje.

Laroche Foucauld (izg. Laroš Fukol) ima pravo kad veli: „Da mi sami sebi nelaskamo, od tudjega laskanja neće nas glava za-boljeti“. (Maximes et réflexions morales).

VIII.

Obični ljudi iznose svoju sreću na vidjelo, jer im godi, kad vide, da im drugi zavide, a drugo hoće da zavist onih posluži im za ogledalo, u kom sami sebe vidjeti mogu.

Plemeniti ljudi sakrivaju sreću svoju, jer neće da joj drugi zavidjeti počmu; ovi one tim načinom čuvaju od bolnog osjećaja, koji se radja, kad čovjek vidi, da mu je sreća okrenula leđja.

No i najplemenitiji nemože, ako je blizu svojih neprijatelja, da se uzdrži da neiznese svoju sreću na vidjelo, što zato čini, jer hoće da svoje neprijatelje ljuti.

A. M. M.

D o p i s i.

Iz Novega mesta 10. oktobra.

Z veseljem naznanjamo vsem prijateljem slovenske stenografije, da nam je gosp. ravnatelj tudi letos dozvolil nadaljevati stenogr. venček, ki smo ga lansko leto počeli, toda le s tem pogojem, da se ga smejo samo tisti vdeležiti, ki že znajo nemški stenografovati. Oglasilo se je 16 dijakov, sicer majhno pa primermo število za našo gimnazijo. Ure imamo ob nedeljah pod vodstvom dijaka Janka Šašeljn-a. Začeli smo od kraja, da s kratka ponovimo lanski tečaj, a potem prejdemo na glagol. — Nadjamo se, da bomo taka vesela sporočila slišali tudi iz drugih gimnazij.

Gospode članove ali ude stenografskih venčkov na drugih gimnazijah pa prosimo, da nam izvole dopisovati o napredku in stanju njihovih venčkov. Radi bomo tudi mi jim odgovarjali i dopisovali, kajti v sedanjih časih, ko pri nas stenografija še nij dovoljno napredovala, moramo delovati združenimi močmi, ter jeden drugega podučevati i spoznavati se med seboj na tem polju.

Tedaj na delo! I dragi prijatelji, kateri še niste udje stenogr. venčkov, vpišite se i gojite marljivo znanost, ki vam bo prej ali slej v veliko korist!

Iz Zagreba 15. oktobra.

(Stenografsko gibanje u ovdješnjih djačkih krugovih). Tri pune godine prošle su već, odkad se je počelo redovito poučavati na zagrebačkom gimnaziju u stenografiji. Pisac ovih redaka pratio je pozorno napredak naših djaka u tom predmetu, a mora radostno priznati, da je u ovo razmjerno kratko doba zbilja veliki napredak učinjen. U svakom razredu gornje gimnazije naći ćeš sada nekolicinu djaka, koji stenografiju upotrebljuju kod bilježenja raznih predavanja n. pr. vjeronauka, prirodoslovja, povjesti itd. Pošto kolege ovih djaka vide, koliku korist stenografija onim pruža, koji su joj vješti, budu time ponajviše potaknuti na učenje te

znanosti. Nu ja vas mogu uvjeriti, da je broj onih, koji bi bili pripravnici učiti i koji bi rado učili stenografiju ogromno veći, nego li je broj onih, koji se zbilja u stenogr. tečaju upišu. Razlog tomu, da se mnogi neupišu, leži naime jedino u tom, što većinom nisu u stanju onu — premda dosta malenu — nagradicu g. profesoru stenografije platiti. Sigurno će g. profesoru mnogi zahvalni biti, što on uzimlje obzir na ubožnije djake, te im nagradu za polovicu (ako ne sasvim) oprosti; ali još onda iznosi nagrada na godinu rek bi drugu školarinu. Pa tako u obće samo imućniji mogu uživati blagodati, da nauče stenografiju, međjutim da su siromašniji tako rekué neposredno izključeni, ili je barem za nje s velikimi poteškoćami skopčano, ako si hoće nabaviti znanje stenografije. To pako sigurno nije pravedno; jerbo ako se mogu naučiti jezik francuski i talijanski, tjelovježba, krasopis, pjevanje itd. zabadava, zašto ne također stenografija, koja je sigurno djaku medju ovimi predmeti skoro najpotrebitija.

I radi toga — kako se čuje — čine djaci ovdješnjih srednjih škola (gimnazije, realke i preparandije) pripreme za molbenicu na visoku vladu u tom pogledu, da se stenografija uvede barem kao relativno-obligatan predmet te da učitelja zemlja plaća. —é.

Stenografska literatura.

Těsnopisné listy br. 6. sadržavaju sljedeće članke: Stenografija na svjetovnoj izložbi časopisa i rukopisa u Pragu. — Red praktičnih radnja. — Iz društva. — Narodnost česka u 18. stoletju. — Dopis iz Brna. — Objave uredništva.

Br. 7.: Stenografija u Českoj, Moravskoj i Šleskoj g. 1876—77. — Narodnost česka u 18. stoletju. — Dopisi iz Brna i iz Praga.

„*Stenografische Unterrichtsbriefe*. Allgemein verständlicher Unterricht für das Selbststudium der Stenografie nach Gabelsbergers System von Prof. K. Faulmann“. Tako glasi naslov novoga jednoga djela na polju stenografije, koje je počelo izlaziti u veoma ukusnom formatu nakladom A. Hartlebena u Beču u 14 dnevnih svezkih; (svezaka biti će 24 po 25 novč.). Spisatelj ovoga djela si je na polju stenografije za svoga mnogogodišnjega rada već slavno ime stekao, tako da možemo od njega sa pouzdanjem očekivati, da će mu i ovo prilično obširno djelo dobro i sretno za rukom poći. Po prvih 3 svezkih, koji su nam dosada stigli, sudeći, moramo mu priznati, da je znao metodu Toussaint-Langenscheidtovu, koja se je kod učenja jezika jako dobrom pokazala, veoma spretno upotrebiti i za stenografiju. Spisatelj se u tom djelu veoma nagiblje na kalkulujuću metodu, koja na to smjera, učenika čim prije do tega dovesti, da znade pisati i čitati ciele izreke. I baš ovim načinom će knjiga svoju svrhu postići osobito kod onih, koji nemaju priliku, imati za taj predmet učitelja. Stenografija je još više manje u prvih stadijih svojega razvitka, u školi

nije joj jošte opredjeljeno ono mjesto, koje bi trebalo da bude, i zbog toga nemože se takovom temeljitošću i marljivošću proučiti, koja bi naravi stenografije odgovarala. Korist stenografije postoji pako naročito u tom, da se može svaka rieč u govoru točno i sigurno zabilježiti; a do toga će učenik doći samo marljivim vježbanjem. Njemu su dakle ovi svesci donekle rukovodnikom kod ovih vježba; međjutim da odraslomu mogu i nadoknaditi učitelja stenografije za njemački jezik. — Što se naših okolnosti tiče, mogli bismo ovo djelo preporučiti osobito onim, koji su hrvatsku ili slovensku stenografiju već dobro proučili, ako se žele i u tom pravcu izvježbati, da budu u stanju takodjer njemački stenografovati.

Glasnik.

Na kr. vel. gimnaziji u Zagrebu upisalo se je početkom ovoga semestra u I. stenografski tečaj 40, a u II. tečaj 12 djaka; ukupno dakle 52. — Ako se uzme obzir na to, da je na gimnaziji ovu godinu 650 učenika, onda će svatko priznati, da je broj onih, koji se za stenografiju zanimaju, neznatan. Na srednjih školah cislajtanskih nadjemo 50%—70% djaka, koji taj predmet uče, nu ovdje uči ih jedva 5%—7%. Gdje leži razlog tomu, to smo već opetovano u ovom listu iztaknuli, tako da su ga s jedne strane mogli naši p. n. učitelji ocjeniti, a s druge strane lahko su za-nj saznali i oni, kojim je dužnost bditi nad naobrazbom hrvatske mladeži . . . .

C. kr. izpitna komisija za učiteljstvo stenografije na srednjih školah (u njemačkom i talijanskom jeziku) ustrojena je po vis. bečkom ministarstvu za bogoštovje i nastavu sada i u Gradu. Tako imade ovaj čas u Austro-Ugarskoj 6 ovakovih izpitnih komisija: u Pragu, Beču, Insbruku, Lavovu, Pešti i Gradu.

Iz godišnjega izvješća (Jahrbuch) škole Gabelsbergerove za godinu 1878., koje nam je baš stiglo, saznajemo, da je bilo godine 1877. ukupno 242 stenogr. društva sa 6657 pravih, 1464 dopisujućih i 1560 podupirajućih članova. Učilo se je stenografiju ukupno 20.569 ljudi (med njimi 1027 ženskoga spoia). Od ovih 20.569 učilo je 675 česku, 242 poljsku, 51 hrvatsku, 27 slovensku, 1282 talijansku stenografiju itd.

„Bezenšekove stenografske pisanke za početnike“ izišle su nakladom C. Albrechta u veoma ukusnom formatu. Na čelu nose sliedeći motto: „I vrijeme nije daleko, kadno će se onaj, koji nezna stenografovati, isto tako sažaljivati, kao što se sažaluje sada onaj, koji u obće pisati nezna. S toga uvažite opomenu te učite stenografiju“. — Dobivaju se kod C. Albrechta, tiskara u Zagrebu, po 10 novč.

Objava.

Poseban odtisak nauka o stenografiji iz I. tečaja br. 1. i 2. dali smo načiniti, pošto su nam svi iztisi 1. i 2. br. bili pošli, a ostalih brojeva nam je još nekoliko eksemplara ostalo, tako da nam je sada moguće poslužiti sa I. tečajem svakomu, koji se za vremena prijavi. Za dijake smo tomu ovako popunjenu tečaju snizili cieniu na 1 for. 50 novč. (Ovaj malo izpravljeni „odtisak“ može se dobiti i napose po 25 novč., a kašnije će sliediti i odtisci nauka o stenografiji iz ostalih brojeva).

Administracija „Jugosl. Stenograf“.

Br. 9.

Teč. II.

R u ž a.

(Stanko Vraz.)

e² y d se
v r e l o s,
dy r y, m e
h o l u s -
v v
v a e,
v v
J v ?

e o g t, d p,
r d p
r d, r z
v y e o b -
v v
v a e
v v
J v ?

e e m r o r t
o h e l r e,
g y i n r,
o o h e r
J o p
v a e g,
J o p
3 o t.

Adrijansko morje.

(S. Jenko.)

der, mo,
 ~ ne - co,
 ~ r t p e
 e - co e -

~ r t p e
 ~ f e o d
 ~ r t p e
 ~ r t p e -

der, n'a
 ~ y m
 ~ w - d
 e p e ~ -

~ Der m
 ~ D - d w,
 e p e ~ c,
 P y ' h e l.

Dante.

at 272 1263. c e e n e p e d , 7 8 e s o p
 f s l l y - 7 e d p h e n f ' e n t p e n
 - 2 e . . . e y ' n e e ' 2 p h e r d y , i l p
 e f u h e n e y - 1 2 8 9 n o s , e e r o
 l ' e e f r o . 1 0 l n y g e e ' n e d e i y g y
 n e - n e e f e 2 h e l n o : h ' . e . w
 e o l u e n e , 1 3 0 2 f . 6 0 e o e p e
 l ' e n e s f e r e e = n 7 -

2 1 3 2 1 2 2

e n o g ' n e d e s d n y . 1 3 1 0
 e y n e n e y n e s d - o o e 9 0 n
 n o y n ' e i x n i n e - 6 n e ' n y -
 . 5 1 6 e d i ' e e t n y n -

e e e f b e s p e e e n e n e n e n
 n e n n ' n o y n m n y o l y g l y g h i n
 n o s 1 2 e d s l e - l a n o n e b s n
 e e o n e y l i n e n y h e n e n e n e -

e n n e d ' p 1 3 0 1 2 n n l ' y n e n
 n o n l y e l y e e - e s ' n e n n o n
 n e n -

Nadgrobnice.

1.

ce la - ce m
 je je je r,
 os' r' m
 n la m - m.

2.

a pa b
 P - g, o. d.

3.

1. h e v
 ~ ~ g e
 ~ ~ h e f e
 ~ ~ h e f e
 f e p - al
 e p b d e -

4.

~ ~ P ~ ~ m
 je m f e d,
 ~ ~ o e y - e e m,
 1 o p s h e, ~ ~ m b.

rest.

Odlomci iz filozofije života.

(1. pr.)

7.

...
...
...
...
...
...

...
...
...

8.

...
...
...
...
...
...

...
...
...
...

Sala i zabava.

...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...
 ...

...
 ...
 ...
 ...

...
 ...
 ...
 ...
 ...

...
 ... 1488 ...

... 1588 ...
 ...
 ... 1688 ...
 ... 27 ...
 ...

...
 ...
 ...

...
 ...
 ...
 ...

...
 ...
 ...
 ...

<p> ... . </p>	<p> ... . </p>
---	---

Komična slika.

(Ako se okrene, dobije drugo lice.)

... ..

... ..

... ..